

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **A. D., státní příslušnost Arménie**, zastoupen Mgr. Ilonou Sedlákovou, advokátkou v Brně, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí České republiky**, se sídlem Praha 1, Loretánské nám. 5, v řízení o žalobě proti usnesení Zastupitelského úřadu České republiky v Bratislavě č.j. 3974/2011-KO ze dne 12.7.2011,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou podanou dne 28.7.2011 domáhal u Městského soudu v Praze zrušení usnesení Zastupitelského úřadu České republiky v Bratislavě č.j. 3974/2011-KO ze dne 12.7.2011, kterým podle § 169 odst. 13 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bylo odloženo přijetí žádosti o povolení trvalého pobytu občana Arménie A. D., nar. X. Žádost datovanou dnem 12.7.2011 za žalobce podala jeho právní zástupkyně.

Zastupitelský úřad České republiky v Bratislavě v napadeném usnesení odkázal na vyhlášku č. 429/2010 Sb., stanovící výjimky z povinnosti cizince požádat o vízum nebo povolení k pobytu na místně příslušném zastupitelském úřadu, podle níž není příslušný k přijetí žádosti od státního občana Arménie, který nemá povolení k pobytu na území Slovenské republiky nebo Maďarské republiky.

Žalobce se ve svém podání domáhal zrušení napadeného usnesení a namítal, že je občanem Arménie, která není uvedena v předpise vydaném podle § 182 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a proto je formálně povinen podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců požádat o vydání povolení k trvalému pobytu na zastupitelském úřadu ČR, (dále jen „ZÚ ČR“), ve státě, jehož je státním občanem, tedy v Arménii. Česká republika však nemá v Arménii žádný zastupitelský úřad, a proto je žalobce oprávněn postupovat, jako kdyby ustanovení § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců neexistovalo, tzv. že je oprávněn požádat o vydání povolení k trvalému pobytu na kterémkoliv ZÚ ČR, tedy i na ZÚ ČR v Bratislavě.

Žalobce dále namítal, že ZÚ ČR se nijak nevypořádal s argumentací v průvodním dopise k žádosti, nereagoval na ni.

ZÚ ČR není samostatným právní subjektem, nýbrž organizační součástí Ministerstva zahraničních věcí České republiky, ZÚ ČR v Bratislavě tedy nemá způsobilost být účastníkem řízení.

Z vyjádření Ministerstva zahraničních věcí ze dne 1.12.2011 vyplývá, že ZÚ ČR Bratislava postoupil žádost žalobce podanou jeho právní zástupkyní Ministerstvu zahraničních věcí, které žalobce vyrozumělo dopisem č.j. 306670/2011-KKM ze dne 30.8.2011, že tento úřad není příslušný k podání žádosti o povolení trvalého pobytu žalobce. Příslušným úřadem je Velvyslanectví České republiky v Tbilisi, neboť diplomatické a konzulární záležitosti pro Arménskou republiku jsou vedeny nerezidentním mimořádným a zplnomocněným velvyslancem PhDr. Ivanem Jestřábem se stálým sídlem v Tbilisi v Gruzii.

Městský soud v Praze nařídil ve věci jednání, které se konalo dne 11.12.2012, při němž účastníci řízení, resp. jejich zástupci, setrvali na svých dříve písemně vyjádřených stanoviscích.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 soudního řádu správního a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.

Podle § 70 písm. a) soudního řádu správního ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

Podle § 65 odst. 1 soudního řádu správního kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Městský soud v Praze zastával názor, že usnesení Zastupitelského úřadu České republiky v Bratislavě č.j. 3974/2011-KO ze dne 12.7.2011, jímž bylo odloženo přijetí žádosti o povolení trvalého pobytu žalobce z důvodu místní nepřislušnosti tohoto úřadu, není rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobu podanou proti němu tedy musel odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního ve spojení s § 70 písm. a) téhož zákona. Usnesením č.j. 8 A 258/2011-22 ze dne 17. ledna 2012 žalobu proto odmítnul. Nicméně Nejvyšší správní soud vyhověl kasační stížnosti žalobce a svým rozsudkem č.j. 4 As 14/2012-17 ze dne 30. května 2012 napadené usnesení zrušil.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu měl Městský soud v Praze pochybit, když dospěl k závěru, že toto usnesení je vyloučeno ze soudního přezkumu a žalobu pro nepřipustnost odmítl. S ohledem na tuto skutečnost dospěl

Nejvyšší správní soud uložil Městskému soudu v Praze v dalším řízení posoudit, zda ZÚ ČR v Bratislavě byl příslušný k vyřízení žádosti stěžovatele o vydání povolení k trvalému pobytu.

Nejvyšší správní soud konstatoval, že znění § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců umožňuje ZÚ ČR, aby se zjednodušeným způsobem vypořádal s podáním, k jehož vyřízení není příslušný. Podle tohoto ustanovení se však žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky nepostupuje příslušnému ZÚ ČR, takže se nejedná o obdobu § 12 správního řádu upravujícího postoupení podání pro nepřislušnost. Naopak podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců při podání žádosti o trvalý pobyt v České republice u nepřislušného ZÚ ČR se věc usnesením odkládá bez zahájení řízení. Tento postup je tak výjimkou z jinak platné zásady, že řízení je zahájeno dnem doručení žádosti nebo návrhu věcně a místně příslušnému správnímu orgánu (§ 44 odst. 1 správního řádu), a též výjimkou ze zásady, podle níž se správní rozhodnutí vydává ve správním řízení. Usnesení o odložení věci vydané podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců je tak do značné míry usnesením deklaratorním, kterým ZÚ ČR prohlašuje, že v důsledku nedostatku své příslušnosti nebylo správní řízení o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky vůbec zahájeno. Takové usnesení se navíc pouze poznamená do spisu, a proto podle § 76 odst. 5 věty třetí správního řádu se proti němu nelze odvolat. Jelikož tedy usnesením o odložení věci podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců zastupitelský úřad věc končí a určuje její právní osud, je toto rozhodnutí významným zásahem do právní sféry žadatele o povolení k trvalému pobytu v České republice. Tento závěr je navíc podpořen tím, že odložení věci je činěno mimo správní řízení, v důsledku čehož nemá žadatel procesní postavení účastníka správního řízení a jeho žádosti nejenže není vyhověno, nýbrž dokonce není ani věcně posouzena. To vše svědčí pro soudní přezkoumatelnost takového úkonu ZÚ ČR.

Podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců cizinec, který není uveden v právním předpise vydaném podle § 182 odst. 1 písm. f), je povinen požádat o vydání povolení k

dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je cizinec státním příslušníkem, popřípadě jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Nesplní-li cizinec tuto povinnost, řízení o žádosti není zahájeno a zastupitelský úřad věc usnesením odloží. Usnesení se pouze poznamená do spisu.

Podle § 1 vyhlášky č. 429/2010 Sb. o udělení víza nebo o vydání povolení k dlouhodobému anebo trvalému pobytu i na jiném zastupitelském úřadu než ve státě, jehož je cizinec občanem, popřípadě jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt, je oprávněn požádat cizinec, který je státním příslušníkem země uvedené v příloze k této vyhlášce.

V inkriminované věci je nesporné, že Arménie není uvedené v příloze vyhlášky č. 429/2010 Sb. - Seznamu zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o udělení víza nebo o vydání povolení k dlouhodobému anebo trvalému pobytu i na jiném zastupitelském úřadu než ve státě, jehož je cizinec občanem, popřípadě jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt.

Ze správního spisu vzal soud za prokázané, že prezident České republiky Václav Klaus dne 23.5.2008 podepsal pověřovací listinu adresovanou prezidentu Arménské republiky Serzh Sargsyanovi, že Ivan Jestřáb, mimořádný a zplnomocněný velvyslanec České republiky byl jmenován velvyslancem v Arménské republice.

V inkriminované věci žalobce, který je státním občanem Arménie, podal žádost o povolení trvalého pobytu v České republice na ZÚ ČR v Bratislavě, který žalobou napadeným usnesením žádost odložil s odkazem na § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení cizinec, který není uveden v právním předpise vydaném podle § 182 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, je povinen požádat o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na ZÚ ČR ve státě, jehož je cizinec státním příslušníkem, popř. státě, jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Nesplní-li cizinec tuto povinnost, řízení o žádosti není zahájeno a ZÚ ČR věc usnesením odloží. Právním předpisem vydaným podle § 182 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců je vyhláška č. 429/2010 Sb. Podle jejího ustanovení § 1 o udělení víza nebo o vydání povolení k dlouhodobému anebo trvalému pobytu i na jiném zastupitelském úřadu než ve státě, jehož je cizinec občanem, popřípadě státě, jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt, je oprávněn požádat cizinec, který je státním příslušníkem země uvedené v příloze k této vyhlášce.

V inkriminované věci je tedy nesporné, že žalobce nemohl požádat o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky na kterémkoliv ZÚ ČR, neboť je státním příslušníkem Arménie, která není uvedena v příloze této vyhlášky. Je tedy nesporné, že ZÚ ČR v Bratislavě nebyl příslušný k vyřízení žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky.

Žalobce tuto žádost mohl podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců podat jen na ZÚ ČR ve státě, jehož je státním příslušníkem, popřípadě státě, jenž vydal cestovní doklad, jehož je držitelem, nebo ve státě, ve kterém má povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt.

V době vydání žalobou napadeného usnesení sice nebylo na území Arménské republiky zřízeno diplomatické zastoupení České republiky a žalobce neměl povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt v jiném než ve svém domovském státě, nicméně v inkriminované době byl velvyslanec České republiky v Gruzii se sídlem v Tbilisi pověřen prezidentem České republiky rovněž výkonem diplomatických a konzulárních funkcí pro Arménii. Diplomatie a konzulární záležitosti pro Arménskou republiku byly vedeny nerezidentním mimořádným a zplnomocněným velvyslancem se stálým sídlem v hlavním městě Gruzie.

Je tedy nesporné, že příslušným ZÚ ČR k přijetí žádosti žalobce o trvalý pobyt bylo Velvyslanectví České republiky v Tbilisi. Tento závěr je v souladu s ustanovením čl. 5 odst. 1 Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích, sjednané dne 18. dubna 1961 ve Vídni, publikované pod č. 157/1964 Sb., podle něhož vysílající stát může, poté když řádně uvědomil příslušné přijímající státy, podle okolností pověřit šéfa mise nebo jmenovat jakéhokoliv člena diplomatického personálu ve více než jednom státě, jestliže žádný z přijímajících států nevznese výslovné námitky.

Podle názoru Městského soudu v Praze ZÚ ČR v Bratislavě tím, že s odkazem na § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců, jakož i vyhlášku č. 429/2010 Sb., odložil přijetí žádosti o povolení trvalého pobytu občana Arménie A. D., nar. X, nevydal nezákonné usnesení.

Městský soud v Praze byl při svém rozhodování v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem (§ 110 odst. 3 s.ř.s.), a proto ve věci rozhodl tak, že podané žalobě nevyhověl a podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního jí zamítl tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

O nákladech řízení rozhodl soud dle ustanovení § 60 odst.1 soudního řádu správního a contrario, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému správnímu orgánu nevznikly žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. prosince 2012

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

za správnost vyhotovení:
Simona Štěpinová